

1 După cum am mai spus și altădată, piesele în lucru le destăinui cu oarecare reticență, din cauză că finisarea lor depinde de răgazul pe care mi-l lasă munca în presă. Proza se mai poate scrie „printre picături”, dar dramaturgia îmi pretinde o concentrare totală. Începusem, pentru a 50-a aniversare a partidului, o piesă în care un comunist își analizează drumul vieții. Lucrez de mai mulți ani la o dramă cu infiltrații de dans și muzică — *Logodnica nebunului* — dezbătând răspunderile omului în era primejdiei atomice.

2 În lumina recentelor documente de partid — mă refer la propunerile și la expunerea tovarășului Nicolae Ceaușescu la recenta consfătuire de lucru de la C.C. al P.C.R., la amplul program adoptat de conducerea partidului pentru îmbunătățirea activității ideologice, educative — dezbateră de la Comitetul de Stat pentru Cultură și Artă, propunerile de repertoriu și tematică făcute de Direcția Teatrelor nu pot fi apreciate, desigur, decât într-o lumină pozitivă. Ancheta revistei *Teatrul* urmărește însă, probabil, nu simpla înșiruire a unor acorduri de principiu, ci depistarea oricăror puncte de vedere susceptibile de a contribui la un progres al mișcării noastre teatrale.

Din referatul amplu prezentat de tovarășa Margareta Bărbuță am reținut ca rodnice propunerile de repertoriu privind piesele dramaturgiei noastre clasice, ca și piesele dramaturgiei naționale interbelice. Cred că ar fi util ca Direcția Teatrelor să oteze nominal și o serie de piese ale perioadei postbelice și socialiste, a căror repunere în scenă s-ar

putea dovedi interesantă pentru regizori, pentru actori și pentru... public, firește. La fel, am reținut promisiunea făcută teatrelor de a se întocmi o listă de piese din țările socialiste, a căror prezentare ar fi recomandabilă. În general, socot că munca de educație comunistă este mai rodnică atunci când se bazează și pe exemple pozitive; așa cum dramaturgului i se cere, adesea, să înfățișeze figuri pozitive, animatorului teatral îi rodeste munca mai bine când alege, din bogăția nesfârșită a ceea ce au produs secolele și popoarele,ilde care să-i illustreze îndemnul.

Și în dramaturgia universală, există posibilități încă inedite pentru teatrele noastre. Mă gândesc la un scriitor progresist de talia lui Clifford Odets. Unora s-ar putea să li se pară „bătrîn”, mai ales că Liviu Ciulei a interpretat *Golden Boy* încă prin '45. Dar, recent, piesa a fost reluată pe Broadway, într-o montare muzicală, și întărind „mesajul” prin prezența unui negru (Sammy Davis jr.) în rolul principal. Nu-mi amintesc să fi văzut pe o scenă bucureșteană vreo piesă a lui O'Casey. Iar Brecht continuă să fie un autor progresist și socialist de succes, așa cum a demonstrat Lucian Giurchescu în *Disparația lui Galy Gay*.

Dorințele sînt mai multe decît încăp în spațiul anchetei dumneavoastră, așa că m-aș opri la una minimală: să continue și să se dezvolte anchetarea preferințelor arătate de spectatori. Educația pe căile artei are atractivitatea ca o componentă indispensabilă. Marxiștii sînt obligați să judece în raport cu *practica*, măsurînd, cît mai precis cu putință, *efectele în practică* ale acțiunii lor. Altfel zis, o muncă educativă eficientă cere indispensabil o maximă sensibilitate față de răspunsurile publicului, căci lui îi este închinată arta, și în lipsa lui nu poate fi vorba de teatru.

